

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ Б.ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

Кафедра психології, педагогіки та соціально-економічних дисциплін факультету забезпечення оперативно-службової діяльності

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВОК 10.2 «ПСИХОЛОГІЯ СПІЛКУВАННЯ»
ОПП «Психологія»**

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність: 053 Психологія
Форма навчання: денна

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Навчальна дисципліна «Психологія спілкування» є вибірковою дисципліною для курсантів з ОПП «Психологія». Вивчається на 4-му курсі упродовж 7-го семестру на кафедрі психології, педагогіки та соціально-економічних дисциплін.

Метою вивчення навчальної дисципліни є розкриття психологічних механізмів і закономірностей процесу спілкування; сприяти оволодінню системою знань про форми види та функції спілкування; розширення навичок ефективної комунікативної взаємодії у соціальному середовищі курсантів шляхом підвищення компетентності стосовно прийомів та методів ефективного спілкування як у повсякденній, так і професійній діяльності.

Завдання навчальної дисципліни закріплені у нормативно-правових документах Адміністрації ДПСУ, Концепції національного виховання молоді та ін., їх зміст передбачає: розкриття змісту базових теоретичних засад психології спілкування; ознайомлення з прийомами та методами ефективної комунікативної взаємодії; сприяння формуванню комунікативних професійно важливих навичок майбутнього практичного психолога; орієнтування майбутнього психолога в наукових засадах психологічної практики; формування загального уявлення про практичну психологію як теоретичну основу психологічної практики; формування у курсанта загальне уявлення про зміст та особливості професійної діяльності психологів; характеристику змісту і особливостей основних напрямків професійної діяльності психологів у різних сферах життєдіяльності суспільства; ознайомлення з основними соціальними, психологічними, моральними та духовними проблемами у діяльності психолога і вимогами до особистості психолога; орієнтування курсанта в індивідуальній програмі та методах професійного й особистісного розвитку і саморозвитку; підготовку курсанта-психолога до ефективного навчання у вищому навчальному закладі.

Курсант, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен:

знати: зміст самих понять «спілкування», «комунікативний процес», «засоби спілкування», їх зміст, специфіку та взаємозв'язок; види, функції та механізми спілкування; розвиток спілкування в онтогенезі; психологічні способи впливу в процесі спілкування; базові засади професійного спілкування психолога.

вміти: вільно та тактично висловлюватись, володіти культурою спілкування; опанувати теоретичними засадами практичної психології та володіти психологічними технологіями, практичними навичками, що формуються у практичній роботі та під час участі у семінарах; аналізувати та оцінювати комунікативну діяльність співрозмовника; теоретично застосовувати різні напрямки сучасної психології; активно слухати співрозмовника, проявляти гнучкість та креативність під час комунікації; проявляти активність та ефективність щодо спілкування у спільній діяльності (обговорення, прийняття рішень, профілактика та вирішення конфліктних ситуацій); - адекватно застосовувати психологічні прийоми та методи комунікативної взаємодії у майбутній професійній діяльності.

ознайомитись: з природничо-науковими основами психологічної науки; з психікою та психічною діяльністю прикордонника.

ВИКЛАДАЧ:

Відповідно до форми А-4.03.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Вступ до спеціальності», «Загальна психологія з практикумом», «Соціальна та вікова психологія», «Політична психологія».

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Навчальні аудиторії, мультимедійний проектор, екран, ноутбук, навчальна література з навчальної дисципліни, модульне середовище кафедри психології, педагогіки та соціально-економічних дисциплін.

Програмне забезпечення: модульне середовище академії – <https://10.241.24.43/course/index.php?categoryid=23>.

ТРИВАЛІСТЬ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ КУРСУ

Курс	Семестр	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин																			Форми підсумкового контролю					
			Загальна	Усього аудиторних занять	Аудиторна робота											Індивідуальна робота							Самостійна робота	Екзамен	Диференційований залік	Залік	
					лекції	групові заняття	групові вправи	практичні заняття	лабораторні заняття	семінари	рольові ігри	контрольна робота індивідуальні заняття	модульний контроль	підсумковий контроль	Усього	реферат	конспект з теми	переклад текстів	розрахункове	курсова робота	контрольна робота	модульний контроль					
4	7	3	90	40	12			12		12				4	22	10	12							28		+	
УСЬОГО		3	90	40	12			12		12				4	22	10	12							28		+	

Основні методи навчання: МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.6; МН1.7; МН2.1; МН2.3; МН3.2; МН3.4; МН3.9; МН4.2; МН4.3; МН4.4.

Основні методи контролю навчальних досягнень: МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ КУРСАНТАМИ

Шифр	Компетентність	Методи контролю
Загальні компетентності		
ЗК-1	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ЗК-2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ЗК-4	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ЗК-5	Здатність до адаптації та дії у новій ситуації, бути критичним і самокритичним.	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ЗК-8	Навички міжособистісної взаємодії.	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ЗК-9	Здатність працювати в команді, спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня.	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
Фахові компетентності спеціальності		
ФК-1	Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ФК-3	Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ФК-4	Здатність самостійно збирати та критично опрацювати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ФК-7	Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ФК-10	Здатність дотримуватися норм професійної етики.	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ФК-11	Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
Професійні (військово-прикордонні компетентності)		

Шифр	Компетентність	Методи контролю
БК-9	Здатність організувати морально-психологічне забезпечення у прикордонному підрозділі, здійснювати професійно-психологічний добір, володіти основами профорієнтаційної роботи, розуміти організацію діяльності психологічних служб підрозділів сектору національної безпеки	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ КУРСАНТАМИ

Шифр	Програмні результати навчання	Методи навчання	Оцінювання
ПРН-1	Визначати, аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.6; МН1.7; МН2.1; МН2.3; МН3.2; МН3.4; МН4.2; МН4.3; МН4.4.	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ПРН-2	Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.6; МН1.7; МН2.1; МН2.3; МН3.2; МН3.4; МН4.2; МН4.3; МН4.4.	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ПРН-3	Здійснювати пошук інформації з різних джерел для вирішення професійних завдань за допомогою державної та іноземної мов, в т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.6; МН1.7; МН2.1; МН2.3; МН3.2; МН3.4; МН4.2; МН4.3; МН4.4.	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ПРН-4	Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.6; МН1.7; МН2.1; МН2.3; МН3.2; МН3.4; МН4.2; МН4.3; МН4.4.	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ПРН-6	Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, вміння	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.6; МН1.7; МН2.1; МН2.3;	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1;

Шифр	Програмні результати навчання	Методи навчання	Оцінювання
	дотримуватися процедури дослідження.	МН.3.2; МН3.4; МН4.2; МН4.3; МН4.4.	МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ПРН-7	Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.6; МН1.7; МН2.1; МН2.3; МН.3.2; МН3.4; МН4.2; МН4.3; МН4.4.	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ПРН-8	Формулювати розгорнутий аналіз досліджень, презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.6; МН1.7; МН2.1; МН2.3; МН.3.2; МН3.4; МН4.2; МН4.3; МН4.4.	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ПРН-9	Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.6; МН1.7; МН2.1; МН2.3; МН.3.2; МН3.4; МН4.2; МН4.3; МН4.4.	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ПРН-10	Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.6; МН1.7; МН2.1; МН2.3; МН.3.2; МН3.4; МН4.2; МН4.3; МН4.4.	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ПРН-13	Емпатійно взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.6; МН1.7; МН2.1; МН2.3; МН.3.2; МН3.4; МН4.2; МН4.3; МН4.4.	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ПРН-14	Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, в тому числі демонструвати лідерські якості.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.6; МН1.7; МН2.1; МН2.3; МН.3.2; МН3.4; МН4.2; МН4.3; МН4.4.	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ПРН-15	Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.6; МН1.7; МН2.1; МН2.3; МН.3.2; МН3.4; МН4.2; МН4.3;	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8;

Шифр	Програмні результати навчання	Методи навчання	Оцінювання
		МН4.4.	МК3.2; МК4.1.
ПРН-16	Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.6; МН1.7; МН2.1; МН2.3; МН.3.2; МН3.4; МН4.2; МН4.3; МН4.4.	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ВРН-2	Управляти загальновійськовими та прикордонними підрозділами (прийняття рішення, планування, мотивація та контроль) в ході повсякденної та оперативно-службової діяльності, бойових дій у різних умовах обстановки з використанням засобів зв'язку та телекомунікацій.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.6; МН1.7; МН2.1; МН2.3; МН.3.2; МН3.4; МН4.2; МН4.3; МН4.4.	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ВРН-7	Організувати і здійснювати заходи морально-психологічного забезпечення, профорієнтаційної роботи, професійно-психологічного добору.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.6; МН1.7; МН2.1; МН2.3; МН.3.2; МН3.4; МН4.2; МН4.3; МН4.4.	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ВРН-8	Вміти організувати зв'язок на ділянці відповідальності прикордонного підрозділу з дотриманням усіх вимог до надійності, захищеності та стійкості зв'язку із застосуванням сучасних технологій зв'язку і передачі даних.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.6; МН1.7; МН2.1; МН2.3; МН.3.2; МН3.4; МН4.2; МН4.3; МН4.4.	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

№ теми	Найменування тем	К-сть годин	Номери, вид занять та кількість годин							Місяці	Номери тем, занять та кількість годин
			1	2	3	4	5	6	7		
1	Процес спілкування та його складові. Основні методи дослідження міжособистісної взаємодії та комунікативних здібностей	6	Л2	Сз2	Пз2					ІХ	1/1Л(2); 1/2 Сз(2); 1/3Пз(2); 2/1Л(2); 2/2 Сз(2); 2/3Пз (2) 2/4Л(2); 2/5 Сз(2); 2/6Пз(2)
2	Спілкування в системі міжособистісних та суспільних відносин	12	Л2	Сз2	Пз2	Л2	Сз2	Пз2			
3	Спілкування як основа професійної діяльності	6	Л2	Сз2	Пз2					Х	3/1Л(2); 3/2 Сз(2); 3/3 Пз(2); 4/1Л(2)
4	Психологічні особливості впливу в процесі спілкування	6	Л2	Сз2	Пз2						
5	Ефективні технології спілкування та етика комунікативної діяльності офіцера-психолога	6	Л2	Сз2	Пз2					ХІ	4/2 Сз(2); 4/3 Пз(2); 5/1Л(2); 5/2Сз (2); 5/3Пз (2)
	Диференційований залік	4	Дз4							ХІІ	Дз (4)
	Всього	40									40

Умовні позначення: Лекція - Л

Семінар - Сз

Практичне заняття - Пз

Заняття обов'язкові до оцінювання - 6/2Сз(2)

Диференційований залік – Дз

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми та навчальні питання	Література
1	2	3	4	5	6
4 курс, 7 семестр					
1			18	Процес спілкування та його складові. Основні методи дослідження міжособистісної взаємодії та комунікативних здібностей	
	1	лекція	2	<u>Спілкування як психологічні категорія</u> 1. Предмет, структура, функції та завдання. 2. Основні методи дослідження особливостей комунікативного процесу.	[1.1] ст. 5-13; [1.3] ст. 31-40; [1.5] ст. 4-67
	2	семінар	2	<u>Методи дослідження міжособистісної взаємодії</u> 1. Наукові підходи до вивчення спілкування як міжособистісної взаємодії. 2. Методи діагностування міжособистісних стосунків. 3. Дослідження комунікативних здібностей та навичок особистості.	[1.1] ст. 5-13; [1.2] ст. 10-12; [1.3] ст. 24-43; [1.6] ст. 4-16
	3	практичне	2	<u>Діагностика міжособистісної взаємодії та комунікативних здібностей</u> 1. Проективна методика: Тест егоцентричних асоціацій (ТЕА). 2. Методика Q-сортування тенденцій поведінки в групі.	[1.1] ст. 5-13; [1.3] ст. 31-40; [1.5] ст. 4-67
		індивіду- альне завдання	2 4	Виконання реферату за заданою тематикою Конспект: <u>Зміст наукових підходів до вивчення спілкування</u> 1. Особливості філософського підходу до вивчення спілкування. 2. Аналіз соціально-психологічних аспектів спілкування. 3. Характеристика психологічного підходу до трактування змісту спілкування.	[1.1] ст. 5-13; [1.2] ст. 10-12; [1.3] ст. 24-43; [1.6] ст. 4-16 [2.1-2.11]
		самостійна робота	6	1. Спілкування як об'єкт міждисциплінарних досліджень. 2. Взаємодія, діалог, спілкування як універсальні категорії наукової картини світу. 3. Проблема спілкування в історії культури. 4. Загальна характеристика вікових періодів людського життя. 5. Співвідношення етапів життєвого циклу з розвитком, становленням та специфікою спілкування. 6. Спілкування як форма вияву активності особистості.	[1.1] ст. 5-13; [1.2] ст. 10-12; [1.3] ст. 24-43; [1.6] ст. 4-16 [2.1-2.11]

1	2	3	4	5	6
2			22	Спілкування в системі міжособистісних та суспільних відносин	
	1	лекція	2	<u>Спілкування в системі міжособистісних відносин</u> 1. Спілкування як взаємодія. 2. Спілкування як обмін інформацією. 3. Спілкування як сприйняття людьми один одного.	[1.1] ст. 14-27; [1.3] ст. 44-82; [1.6] ст. 23-29; [2.1-2.9]
	2	семінар	2	<u>Наукові підходи психологів до вивчення міжособистісних відносин</u> 1. Загальна характеристика ролі спілкування в діяльності. 2. Механізми взаєморозуміння (егоцентризм, ідентифікація, рефлексія, емпатія), їх позитивне та негативне значення у спілкуванні. 3. Різновиди комунікацій за характером впливу.	[1.2] ст. 13-15 [1.3] ст. 14-27; [1.4] ст. 13-15; [1.5] ст. 314-354; [2.1-2.11]
	3	практичне	2	<u>Діагностичний інструментарій спілкування</u> 1. Проективна методика міжособистісних стосунків (ДМС) Лірі. 2. Тест Томаса та опитувальник Немчина Т. А. 3. Соціометрія як метод дослідження взаємовідносин в групі.	[1.1] ст. 14-27; [1.3] ст. 44-82; [1.6] ст. 23-29; [2.1-2.9]
	4	лекція	2	<u>Характеристика засобів спілкування, бар'єри спілкування</u> 1. Мовлення як засіб спілкування. 2. Невербальні засоби спілкування. 3. Характеристика психологічних бар'єрів спілкування.	[1.1] ст. 14-27; [1.3] ст. 44-82; [1.6] ст. 23-29; [2.1-2.9]
	5	семінар	2	<u>Конфлікти у спілкуванні</u> 1. Види та характеристика конфліктів у спілкуванні. 2. Методи подолання конфліктних ситуацій у міжособистісній взаємодії. 3. Місце та значення психолога у вирішенні конфліктних ситуацій.	[1.1] ст. 14-27; [1.3] ст. 44-82; [1.6] ст. 23-29; [2.1-2.9]
	6	практичне	2	<u>Діагностика труднощів та конфліктів у комунікативному процесі</u> 1. Анкета «Комунікативні бар'єри в організації», розроблена Л.М.Карамушкою. 2. Методика діагностики «перешкод» у встановленні емоційних контактів за В. В. Бойко. 3. Методика діагностики домінуючої стратегії психологічного захисту в спілкуванні за В.В. Бойко. 4. Методика діагностики показників та форм агресії А. Басса і А. Дарки. 5. Виявлення типових способів поведінки людини в конфліктних ситуаціях К.Томаса. 6. Вивчення рівня самооцінки особистості. 7. Опитувальник ситуативної та особистісної тривожності Ч.Д. Спілбергера – Ю.Л.Ханіна	[1.1] ст. 14-27; [1.3] ст. 44-82; [1.6] ст. 23-29; [2.1-2.9]

1	2	3	4	5	6
		індивідуальне завдання	2 2	Виконання реферату за заданою тематикою Конспект: <u>Характеристика засобів спілкування</u> 1. Особливості застосування вербальних засобів спілкування. 2. Особливості застосування невербальних засобів спілкування.	[1.1] ст. 14-27; [1.3] ст. 44-82; [1.6] ст. 23-29; [2.1-2.9]
		самостійна робота	6	1. Сутність спільної діяльності. Сумісність та спрацьованість. Психологічний клімат групи, та фактори які його зумовлюють. 2. Сутність поняття соціальної перцепції. Поняття «каузальна атрибуція» та його роль у перцепції. 3. Стереотипізація та її значення у сприйнятті людьми один одного. 4. Сутність понять ефект ореолу, ефект первинності та ефект новизни. 5. Засоби комунікаційного процесу та їх значення. 6. Психологічні бар'єри спілкування та конфліктні ситуації у взаємодії.	[1.1] ст. 14-27; [1.3] ст. 44-82; [1.6] ст. 23-29; [2.1-2.9]
3			16	Спілкування як основа професійної діяльності	
	1	лекція	2	<u>Особливості ділового спілкування</u> 1. Специфіка, структура і функції ділового спілкування. 2. Аналіз форм ділового спілкування.	[1.1] ст. 28-38; [1.3] ст. 160-180; [1.4] ст. 27-35
	2	семінар	2	<u>Професійне спілкування офіцерів-прикордонників:</u> 1. Спілкування в колективі. 2. Правила спілкування психолога з клієнтом, з іншими членами колективу, керівництвом. 3. Психологічна компетентність офіцера-психолога.	[1.2] ст. 16-18; [1.6] ст. 4-67; [2.1-2.11]
	3	практичне	2	<u>Діагностика особливостей професійного спілкування</u> 1. Ділові ігри як метод дослідження професійного спілкування. 2. Тренінгові вправи для покращення процесу спілкування в колективі.	[1.2] ст. 16-18; [1.6] ст. 4-67; [2.1-2.11]
		індивідуальне завдання	2 2	Виконання реферату за заданою тематикою. Конспект: <u>Характеристика форм ділового спілкування</u> 1. Бесіди та наради, їх місце і значення у комунікаційному процесі. 2. Телефон як засіб спілкування: особливості ділової телефонної розмови тощо.	[1.2] ст. 16-18; [1.6] ст. 4-67; [2.1-2.11]
		самостійна робота	6	1. Переговори як форма ділового спілкування. 2. Вимоги до офіцера-психолога щодо налагодження комунікації з клієнтом. 3. Нарada як форма ділового спілкування: вимоги та особливості. 4. Накази, розпорядження, вказівки як різновиди форм ділового спілкування.	[1.2] ст. 16-18; [1.6] ст. 4-67; [2.2-2.10]; [2.1-2.11]

1	2	3	4	5	6
4			16	Психологічні способи впливу в процесі спілкування	
	1	лекція	2	<u>Вплив як спосіб взаємодії у спілкуванні</u> 1. Поняття про способи впливу та їх характеристика. 2. Психологічні основи впливу засобів ЗМІ: зміст, види, значення.	[1.1] ст. 28-38; [1.2] ст. 160-180; [1.5] ст. 27-35; [2.2-2.11]
	2	семінар	2	<u>Соціальні явища та їх вплив на спілкування між людьми</u> 1. Паніка як соціальне явище та її зв'язок з спілкуванням. 2. Мова та чутки, їх передумови та наслідки. 3. Психологічні наслідки впливу на психіку людини повідомлень з елементами агресії.	[1.1] ст. 28-38; [1.2] ст. 160-180; [1.5] ст. 27-35; [2.2-2.10]; [2.2-2.11]
	3	практичне	2	<u>Діагностика впливу засобів комунікації на свідомість людей</u> 1. Опрацювання змісту наукової статті з даної проблематики. 2. Тренінгові вправи на протидію негативному впливу інформації на особистість та колектив.	[1.1] ст. 28-38; [1.2] ст. 160-180; [1.5] ст. 27-35; [2.2-2.11]
		індивідуальне завдання	2 2	Виконання реферату за заданою тематикою Конспект: <u>Масова комунікація</u> 1. Поняття та види. 2. Місце та значення для особистості. 3. Робота психолога з наслідками негативного впливу на особистість засобами масової комунікації.	[1.1] ст. 28-38; [1.2] ст. 160-180; [1.5] ст. 27-35; [2.2-2.10]; [2.13-2.11]
	самостійна робота	6	1. Зараження, навіювання, наслідування як способи впливу на особистість. 2. Модель праймінгу як вплив ЗМІ на особистість та суспільство. 3. Модель культивування та робота психолога щодо цього. 4. Модель «порядок денний» як засіб впливу ЗМІ. 5. Модель «використання та задоволення» як засіб впливу ЗМІ. 6. Швидкість та міра впливу засобів масової комунікації на самого психолога та його відношення до цього.	[1.1] ст. 28-38; [1.2] ст. 160-180; [1.5] ст. 27-35; [2.2-2.10]; [2.13-2.11]	
5			14	Ефективні технології спілкування та етика комунікативної діяльності офіцера-психолога	
	1	лекція	2	<u>Комунікативна діяльність офіцера-психолога</u> 1. Технології спілкування та їх ефективність. 2. Етика комунікації офіцера-психолога.	[1.1] ст. 39-57; [1.6] ст. 181-196; [1.7] ст. 12-36; [2.4-2.11]

1	2	3	4	5	6
	2	семінар	2	<u>Офіцер-психолог як комунікатор у спілкуванні</u> 1. Загальна характеристика комунікатора. 2. Особливості аудиторії. 3. Етика професійного спілкування офіцера-психолога.	[1.2] ст. 19-22; [1.6] ст. 181-196; [1.7] ст. 12-36; [2.4-2.11]
	3	практичне	2	<u>Діагностика комунікативних здібностей комунікатора</u> 1. Методика діагностування комунікативної соціальної компетентності (КСК) офіцера-психолога. 2. Тести комунікативних умінь офіцера-психолога.	[1.1] ст. 39-57; [1.6] ст. 181-196; [1.7] ст. 12-36; [2.4-2.11]
		індивідуальне завдання	2 2	Виконання реферату за заданою тематикою <u>Конспект: Спілкування з різною аудиторією та його особливості</u> 1. Спілкування з «важкими людьми» за Дж. Г. Скоттом. 2. Спілкування з погляду трансактного аналізу Е.Берна. 3. Способи ефективного спілкування Д.Карнегі, позитивні та негативні сторони.	[1.1] ст. 39-57; [1.6] ст. 181-196; [1.7] ст. 12-36; [2.4-2.11]
		самостійна робота	4	1. Технологія ефективного переконання та характеристика його умов. 2. Умови ефективного впливу більшості та меншості. 3. Особливість повідомлень та їх вплив на спілкування. 4. Моральний аспект професійного спілкування.	[1.1] ст. 39-57; [1.6] ст. 181-196; [1.7] ст. 12-36; [2.4-2.11]
Диференційований залік			4		
Разом за семестр			90		
Разом за курс			90		
Усього за дисципліну			90		

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Базова література

- 1.1. Кайдалова Л. Г. Психологія спілкування : навчальний посібник. 2-ге вид., перероб. і допов. Х. : НФаУ, 2018. 140 с.
- 1.2. Сергєєнкова О. П., Столярчук О. А., Коханова О. П., Пасека О. В. Загальна психологія. Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2012. 296 с.
- 1.3. Степанов О. М. Основи психології і педагогіки: навч. посіб. 3-тє вид., допвн. К.: Академвидав, 2012. 528 с. (Серія «Альма-матер»).

2. Допоміжна література

- 2.1. Власова О. І. Соціальна психологія організацій та управління : підручник К. : Центр учбової літератури, 2010. 398 с.
- 2.2. Етика ділових відносин : навч. посібник / [Лесько О. Й. , Прищак М. Д., Залюбівська О. Б., Рузакова Г. Г.]. Вінниця : ВНТУ, 2011. 320 с.
- 2.3. Кізян С. М. Вступ до фаху. Менеджер і команда : теоретичні та практичні аспекти : навч. посібник Небава М. І., Адлер О. О. К. : Вид. дім "Слово", 2014. 168 с.
- 2.4. Кулініч І. О. Психологія управління : підручник К. : Знання, 2011. 415 с.
- 2.5. Малмазов О. Р. Психологія праці : навч. посібник К. : Центр учбової літератури, 2010. – 208 с.
- 2.6. Слободянюк А. В. Психологія управління та конфліктологія : навч. посібник Вінниця : ВНТУ, 2010. 120 с.
- 2.7. Перегончук Н. В. "Професійне вигорання" як фактор розвитку особистості педагога : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.07; ДВНЗ "Ун-т менеджменту освіти". К., 2011. 219 с.
- 2.8. Прищак, М. Д. Психологія управління в організації : навчальний посібник [2-ге вид., перероб. і доп.]. Вінниця, 2016. 150 с.
- 2.9. Ходаківський Є. І. Психологія управління : підручник К. : Центр учбової літератури, 2011. 664 с.
- 2.10. Якубовська С.С. Психологія управління: Навч. посіб. Рівне, 2010. 360 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ (ІНТРАНЕТІ)

1. модульне середовище академії – <http://10.241.24.9>

2. <http://psychological.ucoz.ua/publ/35>
3. http://www.bronnikov.kiev.ua/book_3_0.php
4. <http://uchebnik.biz/book/320-yetnopsixologiya.html>
5. <http://psychlib.com.ua/category/etnopsihologiya.htm>
6. http://mobile.pidruchniki.ws/16760626/psihologiya/etnopsihologiya_-_savitska_ov
7. http://faculty.Washington.edu/agg/iat_materials.Htm
8. <http://implicit.harvard.edu/implicit/>
9. <http://www.antifa.hrworld.ru/>
10. <http://www.interdialogue.ru/>
11. <http://www.hro.org/fctions/nazi/toler7.htm>
12. <http://www.salto-youth.Net>
13. <http://www.tolerance.ru/>
14. <http://www.tolerance.hrworld.ru/coalition.html>
15. <http://www.tolerance.ngo.ru/>
16. <http://www.youth-against-racism.net>
17. <http://www.youthwork.com>

ОЦІНЮВАННЯ

Поточне рубіжне та підсумкове оцінювання здійснюється відповідно до положення <https://nadpsu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/01/polozh-otsinka-2020-12.01.-.pdf>.

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

Середовище в аудиторії є творчим, відкритим до конструктивної критики.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлені терміни. Якщо здобувач вищої освіти був відсутній на заняттях з будь-якої причини, він/вона відпрацьовують навчальні питання та завдання в часи самостійної підготовки та у встановлені викладачем терміни обов'язково звітують про опанування ними навчального матеріалу. Курсанти, які пропустили більше 30% з тих занять, де було передбачено оцінювання, одержали середньоарифметичну з поточних оцінок нижче 2,60, тобто менше 70% позитивних оцінок від загальної кількості, не відзвітували за індивідуальну та самостійну роботу, до семестрового контролю не допускаються.

У разі коли курсант не виконав умови допуску до складання семестрового контролю, завчасно, але не пізніше трьох робочих днів до складання семестрового контролю, рішенням кафедри йому встановлюється індивідуальний

термін ліквідації заборгованості. Якщо курсант (слухач, студент) не ліквідує заборгованість у визначений кафедрою термін, то він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни і в відомості обліку успішності, в графі «підсумкова оцінка», йому виставляється оцінка «незадовільно» за національною шкалою, 50 балів за 100-бальною шкалою і FX – за шкалою ЄКТС. При повній відсутності позитивних поточних оцінок, за визначені звітності, і не ліквідації заборгованості у визначений кафедрою термін, курсанту (слухачу, студенту) курс з навчальної дисципліни не зараховується і в графі «підсумкова оцінка», йому виставляється оцінка «недопущений» за національною шкалою, 17 балів за 100-бальною шкалою і F за шкалою ЄКТС. В такому випадку курсант (слухач, студент) представляється на засідання Вченої ради факультету, академії і йому пропонується пройти повний курс повторно. У разі відмови розглядається питання про його відрахування з академії.

Дотримання академічної доброчесності

Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічним складом передбачає:

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

За порушення академічної доброчесності учасники освітнього процесу закладу вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності.

Нормативно-правове забезпечення: <https://nadpsu.edu.ua/osvita/normatyvno-pravove-zabezpechennia/>.

Додаток А

Методи навчання та методи контролю навчальних досягнень

Шифр	Метод навчання
1. Словесні методи	
МН 1.1	Лекція
МН 1.2	Розповідь
МН 1.3	Пояснення
МН 1.4	Бесіда
МН 1.5	Інструктаж
МН 1.6	Дискусія
МН 1.7	Диспут
2. Наочні методи	
МН 2.1	Демонстрація
МН 2.2	Ілюстрація
МН 2.3	Спостереження
3. Практичні методи	
МН 3.1	Лабораторна робота
МН 3.2	Практична робота
МН 3.3	Пробні вправи
МН 3.4	Творчі вправи
МН 3.5	Усні вправи
МН 3.6	Практичні вправи
МН 3.7	Графічні вправи
МН 3.8	Технічні вправи
МН 3.9	Групові вправи
4. Методи самостійного та індивідуального навчання	
МН 4.1	Рецептивний
МН 4.2	Репродуктивний
МН 4.3	Евристичний
МН 4.4	Дослідницький

Шифр	Метод контролю навчальних досягнень
1. Попередній контроль	
МК 1.1	Вибірковий усний
МК 1.2	Фронтальний письмовий
МК 1.3	Фронтальний тестовий
МК 1.4	Фронтальний проблемний
2. Поточний контроль	
МК 2.1	Вибірковий усний
МК 2.2	Колоквіум
МК 2.3	Контрольна робота
МК 2.4	Тестування
МК 2.5	Захист звіту з лабораторної роботи
МК 2.6	Захист звіту з практичної роботи
МК 2.7	Індивідуальна розрахункова робота
МК 2.8	Реферат
3. Рубіжний контроль	
МК 3.1	Фронтальний письмовий
МК 3.2	Фронтальний тестовий
МК 3.3	Фронтальний проблемний
4. Підсумковий контроль	
МК 4.1	Усний
МК 4.2	Письмовий
МК 4.3	Тестовий
МК 4.4	Проблемний